

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:1835

av **Mathias Tegnér (S)**

Om idrott och aktivitet i skolan och annorstädes

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att stärka arbetet med fysisk aktivitet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Att människor i västvärlden och Sverige blir större och mer och mer överviktiga torde inte vara någon hemlighet. Orsakerna är många och en ska akta sig för att dra enkla och alltför generaliserande slutsatser. Att det är ett stort problem torde alla kunna enas om. Vidare vet vi att denna ohälsa inte drabbar alla lika, utan företrädesvis personer med enklare bakgrund och ekonomiskt mindre bemedlade drabbas oftare och hårdare. Med den vetskapen blir det viktigt att attackera dessa problem med ett klassperspektiv, både bland vuxna, men om inte viktigare bland barn.

Detta är ett problem som inte kan hanteras med enstaka mindre lösningar. Nycklar finns i skolan, föreningslivet, men också kopplat till lagstiftning kring konsumtion och reklam.

Vi vet att barn och unga rör allt mindre på sig och mår allt sämre psykiskt. Barn och unga riskerar att få en betydande ohälsosam livsstil med fysisk inaktivitet, vilket i sin tur innebär att de riskerar att drabbas av olika sjukdomar såsom övervikt, diabetes typ 2 samt hjärt- och kärlsjukdomar. Alla dessa sjukdomar är relaterade till att barn rör sig mindre och skaffar sig en stillasittande livsstil. Den fysiska och psykiska hälsan påverkar också möjligheten att ta till sig kunskap i skolan.

Det finns forskning som visar att ökad fysisk aktivitet ökar koncentrationsförmågan, välmående och är en bra samhällsekonomisk investering. Just därför finns också idrott och hälsa som ett av grundskolans ämnen i läroplanen.

Ett sätt att motverka fysisk inaktivitet och psykisk ohälsa är att inom ramen för ämnet idrott och hälsa ge skolan ett tydligare uppdrag att motverka fysisk inaktivitet och psykisk ohälsa. Detta skulle delvis kunna nås genom ökad tid för ämnet idrott och hälsa

i skolan. Att öka tiden för idrott och hälsa skulle få ett antal positiva effekter, såsom ökad fysisk aktivitet och möjligheter att på ett mer strukturerat sätt prata om psykisk ohälsa för att bryta stigmat och tabu kring detta.

Utökad tid skulle dock inte med nödvändighet innebära mer motionerande för de elever som idag går till dessa lektioner med en klump i magen på grund av oro och obehag inför lektionen. Därför får inte en ökad aktivitet inom schemalagd skoltid enbart sträcka sig till ökad undervisning i idrott och hälsa. Istället måste skolan få ett uppdrag att öka vardagsmotionen för alla elever, varje dag. Vidare måste ämnet idrott och hälsa i skolan reformeras, så att fler ges möjlighet att delta.

I dagens samhälle är det svårare att delta i fritidsaktiviteter än tidigare och kostnaderna för desamma ökar. Därtill förstärker aktivitetshetsen samhällsklyftorna. Att föräldern måste gå tidigt från jobbet för att skjutsa till träningar begränsar vilka barn som har möjlighet att ta del av idrott eller kulturaktiviteter. Här kan två flugor slås med en smäll. Dels går det att underlätta för stressade småbarnsföräldrar i vardagen och dels kan tillgängligheten för idrotts- och kulturaktiviteter öka. Nyckeln i denna ekvation är fritidshemmen som har en viktig uppgift som möjliggörare.

Vi föreslår istället ett nytt sätt att se på fritidshem, som en nod i lokalsamhällets kultur-, idrotts- och föreningsliv, och som har en aktiv roll i att underlätta barnens engagemang. Det bör undersökas hur fritidshem kan fylla denna nya funktion och hur staten kan stimulera till samarbete mellan fritidshem och exempelvis idrottsrörelsen. Idrottsföreningar och musikskolan ska kunna komma till fritidshem och hålla aktiviteter. Istället för att barnen ska hämtas från skolan för sina olika aktiviteter kan fler aktiviteter förläggas på skolan under fritidstiden. På så vis skulle fler barn kunna ta del av kultur- och idrottsrörelsens utbud. Innan ramen för detta bör också möjligheterna till stöd för aktivitetsskjuts, som finns i vissa andra länder, ses över. Detta skulle kraftigt öka alla barns möjlighet till fysisk aktivitet.

Vi vet att föreningslivet har svårt att komma till bukt med den sociala snedrekrytering som finns. Pojkar är mer aktiva än flickor. Barn och ungdomar födda i Sverige är mer aktiva än barn och ungdomar födda i utlandet. Detta är naturligtvis ett problem. Naturligtvis måste alla aktörer bidra för att lösa detta problem och kring detta torde det vara svårt att hitta någon quick fix.

Då finansieringen av anläggningar är kommunal kan det konstateras att mindre idrotts- och kulturyttringar kan ha svårt att få plats, givet att det behövs större investeringar i anläggningar, trots att intresset skulle vara stort nog, givet att kommungränserna såg annorlunda ut. Ett exempel på lösning skulle kunna vara en lokal- och anläggningsfond, såsom finns i Danmark. Det skulle eventuellt kunna underlätta dylika problem.

Mathias Tegnér (S)